

XIV

SPRAWOZDANIE

Dyrekcji państwowej
szkoły realnej w Jaro-
sławiu za rok szkolny
1919/1920 i 1920/1921.

.....
T R E Ś Ć ;

Wiadomości szkolne podane przez dyrektora
zakładu.
.....

Nakładem funduszu naukowego. — Czcionkami dru-
karni katolickiej Antoniego Kwiczali w Jarosławiu.

RY. iRW
Spr. 51

I.

Skład grona nauczycielskiego

przy końcu roku szk. 1919/20.

Nauczyciele etatowi czynni z końcem roku:

1. Ralski Jan, dr. fil., dyrektor, delegat R. S. K. do Wydziału szkoły przemysł. uzupeł., uczył matem. w kl. V, geom. wykr. w kl. IV—VII; tyg. godz. 14.
2. Fedorowicz Stanisław, ks. prof., zawiadowca biblioteki ruskiej dla uczniów, uczył rel. gr. kat. w kl. I—IV i VI, tyg. godz. 10 i języka ruskiego (wzgl. obow.) w dwóch oddziałach, tyg. godz. 4; razem tyg. godz. 10+[4].
3. Filimowski Stanisław, prof., uczył j. polsk. w kl. I a, I b, II, j. niem. w kl. VII, hist. w kl. II, kaligrafji w kl. I a, I b; tyg. godz. 22.
4. Gartner Franciszek, prof., zawiadowca gabinetu hist. natur., gosp. kl. I a, uczył matem. w kl. I a, I b, hist. natur. w kl. I a, I b, II i V—VII; tyg. godz. 20.
5. Gonet Michał, prof., zawiadowca biblioteki naucz. i podręczników szkolnych, środków do nauki geogr. i hist. powsz., gospodarz kl. IV i VII, uczył geografji w kl. III—VI, hist. powsz. w kl. III—VII; tyg. godz. 19.
6. Kaniak Józef, zawiad. gabinetu rys. odr. gosp. kl. I b, uczył geom. wykr. w kl. II i III, rys. odr. w kl. I—VII; tyg. g. 30.
7. Komeza Stanisław, zawiad. biblioteki polskiej dla uczniów, gosp. kl. III, uczył j. polsk. w kl. III, IV, VI, VII, geogr. w kl. I a, I b, i II; tyg. godz. 23.
8. Litwin Walenty, ks., prof., zawiadowca pracowni mechan.; uczył reł. rz. kat. w kl. I—VII; tyg. godz. 16.
9. Manasterski Jarosław, prof., zawiad. prac. chem., gosp. kl. VI, uczył mat. w kl. IV, VI, fiz. w kl. VI, chem. w kl. IV—VI; tyg. godz. 20.

10. **Ostrowski Wiktor**, prof., zawiad. bibl. franc. dla uczniów, gosp. kl. V, uczył jęz. polsk. w kl. V, franc. w kl. III—VII; tygodniowo godzin 20.
11. **Steczko Józef**, prof. zawiad. gab. fizycz., gosp. kl. II, uczył mat. w kl. II, III, VII, fiz. w kt. III, IV, VII; tyg. godz. 21.
12. **Streifer Berisch**, naucz. egz., zawiadowca bibl. niem. dla uczniów, uczył jęz. niem. w kl. I—VI; tyg. godz. 23.
13. **Skarbowski Kazimierz**, nauczyciel gimnastyki, uczył gimnastyki w kl. I—VII; tyg. godz. 16.

Nauczyciele etatowi z innych szkół

czynni z końcem roku.

1. **Adamski Juljusz**, naucz. gimnazjalny, uczył śpiewu w dwóch oddziałach; tyg. godz. 4.
2. **Seidenwerg Izydor**, naucz. szkoły powsz., uczył rel. moją. w kl. I—VII; tyg. godz. 6.

Służba szkolna.

1. **Ciasnocha Wojciech**, sługa stały, w V stopniu płacy.
2. **Brzeziński Wincenty**, „ „ IV „ „
3. **Komenda Feliks**, „ „ IV „ „

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskim

w ciągu roku szk. 1919/20.

1. **Fedorowski Henryk**, inżynier, prof., zmarł d. 27. kwietnia 1920.
2. **Kaniowski Tadeusz**, prof. mianowany dyrektorem w gimnazjum w Kamionce Strumiłowej rozp. R. S. K. z dnia 4. grudnia 1919 L. 16132/IV.
3. **Konieczny Władysław**, profesor, przydzielony do służby w II. szkole real. w Krakowie rozp. R. S. K. z dnia 7-go stycznia 1920 L. 19103/IV.
4. **Łucki Aleksander**, dr. fil., prof. przeniesiony do gimnazjum III w Krakowie rozp. R. S. K. z dnia 12-go października 1919. L. 9405/IV.
5. **Sykutowski Franciszek**, naucz. gimn. zrezygnował z posady.
6. **Wyspiański Witołd**, egz. zast. naucz., mianowany rzecz. naucz. w filji gimnazjum w Samborze rozp. R. S. K. z 6 września 1919 L. 7820/IV, zrezygnował z posady i objął obowiązki naucz. w gimnazjum im. Staszica w Sosnowcu.

III. Statystyka uczniów z końcem roku szk. 1919/20.

	K L A S A								Razem
	I a	I b	II	III	IV	V	VI	VII	
1. Liczba uczniów.									
Wpisanych na rok 1919/20	30	28	43 ¹	51	17	15 ¹	14	11 ¹	209 ³
Ubyło w ciągu roku "	3	3	1 ¹	9	—	3 ¹	3	—	20 ²
Pozostało z końcem r. "	27	25	42	42	17	12	11	11 ¹	188 ¹
2. Religja.									
Katolicka obrządku łacińskiego	15	19	35	35	14	9	9	9 ¹	145 ¹
" " greckiego	8	—	4	4	2	—	1	—	19
Ewangelicka (aug.)	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Mojżeszowa	4	6	3	2	1	3	1	2	22
3. Narodowość.									
Polska	24	25	39	40	15	12	10	11 ¹	176 ¹
Ruska	3	—	3	2	2	—	1	—	11
4. Wynik klasyfikacji (ostateczny).									
Chlubnie uzdolnieni	—	—	2	3	—	1	—	2	8
Uzdolnieni	25	23	30	34	14	9	7	7 ¹	149 ¹
Nieuzdolnieni	2	2	10	5	3	2	4	2	30
5. Miejsce zamiesz. rodziców.									
W siedzibie zakładu	25	20	28	31	10	8	6	6	134
W powiecie, w którym jest zakład	—	4	10	9	3	2	3	—	31
W innych powiatach Polski	2	1	4	2	4	2	2	5 ¹	22 ¹

IV. Statystyka egzaminów dojrzałości w roku szk. 1919/20.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się w różnych terminach 5 b. uczniów, pełniących służbę wojskową, w charakterze eksternistów.

Świadectwo dojrzałości otrzymało 4, reprobowano na pół roku 1.

Do egzaminu dojrzałości w terminie letnim, który się odbył 7 i 8 czerwca 1920, zgłosiło się 9 ucz. publ., 1 pryw. i 1 ekstern.

Świadectwo dojrzałości z odzn. otrzymał 1 ucz. publ.

" " otrzymało 8 " " i 1 eks.

Reprobowano na pół roku 1 ucz. pryw.

Przy wszystkich egzaminach dojrzałości przewodniczył dyrektor zakładu Dr. Jan Ralski.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

IMIĘ I NAZWISKO	Dzień i miejsce urodzenia	Re- ligja	Dzień egzaminu
W r ó ż n y c h t e r m i n a c h			
Bielecki Zdzisław Bronisław ekst.	13/7 1900 Lwów	rz. kat.	31/10 1919
Ekert Karol Ludwik ekst.	25/7 1898, Jarosław	" "	25/10 "
Stachowski Stefan Emanuel ekst.	1/12 1897 Czarna pow. Łańcut	" "	18/10 "
Wołoszyński Miecz. Włodz. ekst.	4/10 1899 Kańczuga p. Przeworsk	gr. kat.	15/11 "
W t e r m i n i e l e t n i m			
Donenhirsch Józef	28/1 1901, Jarosław	moż.	7/6 1920
Frankiewicz Stefan	16/10 1900 Chorostków p. Husiat	rz. kat.	" "
Garda Ludwik Antoni	12/8 1902 Zabłotce p. Złoczów	" "	" "
Gonet Tadeusz (z odznac)	30/1 1903, Jarosław	" "	" "
Grabowski Jerzy Marek	25/4 1902, Jarosław	" "	" "
Lechowicz Ludwik Bolesław	27/3 1901, St. Sambor	" "	" "
Małecki Stanisław Dionizy	8/1 1903, Lubaczów p. Cieszanów	" "	" "
Morawicki Jerzy	29/12 Gródek Jagiel.	" "	" "
Samborski Józef ekster.	17/3 1900, Jarosław	" "	8/6 "
Sandig Alios	28/6 1901, Jarosław	moż.	" "

V. Wykaz uczniów

w roku szk. 1919/20.

Pod a) są wymienieni uczniowie uzdolnieni (chlubnie uzdolnieni drukiem odmiennym), pod b) uczniowie nieklasyfikowani i ci, którzy wystąpili lub, zmarli (z zaznaczeniem w nawiasie), pod d) uczniowie nieuzdolnieni.

KLASA I A.

a) Bojto Mieczysław, Brun Adam, Danecki Witold, Duda Stanisław, Duda Tomasz, Farfał Rudolf, Grossman Hersch, Hoffman Kazimierz, Karpiak Józef, Kopacz Tadeusz, Krogulecki Stefan, Liśkiewicz Julian, Majlich Zenon, Meinhart Ziemisław, Pelc Edmund, Rozmuski Jerzy, Silbermann Maksymiljan, Śliwiński Tadeusz, Socha Julian, Szczekot Henryk, Uiberall Marceli, Wojnarski Bolesław, Wołoszyński Dymitr, Weintraub Izrael, Zieleniak Michał.

b) Hładki Włodzimierz, (wyst. 9/3), Mureńko Zygmunt († 4/2), Rener Iser (wyst. 8/5).

d) Beer Juliusz, Maskowicz Władysław.

KLASA I B.

a) Boczar Czesław, Czternastek Julian, Dąbrowski Kazimierz, Dzierżyński Zbigniew, Eichenwald Abraham, Feuer Benno, Górski Marjan, Herman Marjan, Kossowski Tadeusz, Lasek Wincenty, Machała Jan, Majewski Stanisław, Mayersfeld, Jakób, Migocki Roman, Motyka Bolesław, Pszonka

Alfons, Romankiewicz Zygmunt, Sklarczyk Julian, Stahl Maksymiljan, Szajowski Józef, Triller Salomon, Wiatr Józef, Zawitkowski Kazimierz,

b) Bück Bronisław (wyst. 16/3), Hess Oskar (wyst. 23/4), Kotzian Bolesław (wyst. 31/1).

d) Obszarny Jan, Wald Wilhelm.

KLASA II.

a) Bojto Marjan, Brzyski Leon, Chruszcz Mieczysław, Cieszanowski Otto, Ekiert Eugenjusz, Feldman Benjamin, Fedorowicz Adolf, Gawlikowski Karol, Grabowski Jan. Gruszka Kazimierz, **Gwóźdź Bronisław**, Hoffmann Wilhelm, Knobloch Tadeusz, **Koreleski Juljusz**, Lewicki Leopold, Ludmer Zygmunt, Małek Józef, Mizerski Witold, Piekarcz Czesław, Piekarcz Marjan, Pióro Michał, Płoskoń Zbigniew, Schwarz Klaudjusz, Sroka Franciszek, Stonoszek Józef, Szajowski Jan, Szczudłowski Tadeusz, Szymański Marjan, Tabaczyński Ludwik, Wawrzczyk Tadeusz, Zełeniak Michał, Żubicki Władysław.

b) Bieniarz Jan (wyst. 18/1), Rymarowicz Antoni pryw. (wyst. 3/10).

d) Cybyk Aleksander, Eisenberg Dawid, Grossmann Adam, Kogut Adolf, Kozak Marjan, Koziara Mieczysław, Lachmann Stanisław, Lisowski Konstanty, Mikoś Miron, Wróblewski Władysław,

KLASA III.

a) Bobola Kazimierz, Boczkaj Tadeusz, **Brillant Maksymiljan**, Celewicz Jan, Chudy Włodzimierz, Czopek Mieczysław, Gałuszak Antoni. Gąsiorowski Aleksander, Gregor Jan, Gryziecki Kazimierz, Guzdek Marjan, Hawrysz Włodzimierz, Helfer Samson, Kałymon Jan, Kamiński Kazimierz, Kaniak Adam, Kearney Stanisław, Kearney Stefan, Kosiba Tadeusz, Kowalski Feliks, Kunzek Ludwik, Kwaśniak Stanisław, Lorenc Bronisław, Matzner Bolesław, Motowidło Antoni, Niewiadomski Tadeusz, Nycz Leon, Rudeński Jan, Schöpp Gustaw, Sidorko Roman, Sierżęga Władysław, Sołtys Rudolf, **Steczko Józef**, **Szarzyński Jan**, Szepczyński Włodzimierz, Walla Marjan, Werhoń Marjan,

b) Biliński Wacław (wyst. 22/3), Birecki Stanisław (wyst. 21/4), Dłuszyński Mieczysław (wyst. 9/1), Meinhart Bogusław pryw., Passakas Edward pryw., Rozeń Stanisław (wyst. 5/1), Svoboda Franciszek (wyst. 17/10), Szarynger Edmund (wyst. 31/1), Szymański Adam (wyst. 1/5).

d) Arend Karol. Dub Konstanty, Hofbauer Tadeusz, Zahajkiewicz Leopold, Zieliński Bolesław.

KLASA IV.

a) Brillant Karol, Chruszcz Alfred, Ciszewski, Roman, Farbowski Kazimierz, Kochmański Bronisław, Koralewski Antoni, Kuszczak Jan, Łoś Eugenjusz, Łosiński Michał, Matula Eugenjusz, Mikoś Teofil, Pawulski Leon, Rentent Ludwik, Spigel Leon.

d) Ciszewski Witold, Gan Walerjan, Mauks Jarosław.

KLASA V.

a) Beer Tadeusz, Gustowicz Marjan, Kratz Romer, Markowski Jerzy, Orbach Jonasz, Pszona Feliks, Ralski Sławomir, Stechler Alfred, **Steczko Edward**, Zawisza Aleksander.

- c) Jarosz Zbigniew (wyst. 31/3), Michałeczko Stefan (wyst 28/2), Pasakas Kazimierz (wyst. 12/3), Zegartowski Karol pryw. (wyst. 31/1).
 d) Drażny Bronisław, Ruper Władysław.

KLASA VI.

- a) Bakała Michał, Fussteig Adolf, Kowalski Czesław, Markowski Tadeusz, Preizner Władysław, Sroczyński Bronisław, Wajdowicz Edmund.
 b) Svoboda Wiktor (wyst. 17/10), Szymański Stanisław (wyst. 30/10), Winter Mojżesz.
 d) Barański Mieczysław, Bzduń Stanisław, Dłuszyński Władysław, Lachmann Ryszard.

KLASA VII.

- a) Bilińska Stefanja pryw., Donerhirsch Józef, Frankiewicz Stefan, **Garda Ludwik, Gonet Tadeusz**, Grabowski Jerzy, Lechowicz Ludwik, Małecki Stanisław, Morawicki Jerzy, Sandig Alios.
 d) Polz Otto, Śledziński Kazimierz.

I. Skład grona nauczycielskiego

przy końcu roku szk. 1920/21.

A) Nauczyciele etatowi.

1. Ralski Jan, dr. filoz., dyrektor, delegat b. R. S. K. do Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej w Jarosławiu, uczył matem. w kl. V, VI, VII; tyg. godz. 13.
2. Fedorowicz Stanisław, ks., profesor., zawiadowca ruskiej biblioteki dla uczniów, uczył rel. gr. kat. w kl. I—V, VII, jęz. rus. (wzgl. obow.) w 2 oddziałach; tyg. godz. 17.
3. Filimowski Stanisław, prof., pom. kancelaryjny, zawiadowca biblioteki niemieckiej dla uczniów, uczył jęz. niem. w kl. II, III—VII, pisma w kl. I a; tyg. godz. 19+5.
4. Gonet Michał, prof., opiekun kl. V, zawiadowca biblioteki naucz., biblioteki polskiej dla uczniów i podręczników szkolnych, uczył hist. w kl. III—VII, geogr. w kl. I a, I b, IV—VI; tyg. g. 23+8.
5. Kaniak Józef, prof., opiekun kl. I b, zawiadowca gabinetu rys. odr., uczył rys. odr. w kl. I a, I b, II—VII, pisma w kl. I b, tyg. godz. 26+6.
6. Komęza Stanisław, prof. opiekun kl. VII. uczył jęz. polsk. w kl. I a, I b, IV, V, VII, pracy ręcz. w kl. III; t. g. 22+8.
7. Kultys Zdzisław, prof., opiekun kl. II a, ucz. jęz. polsk. w kl. II a, II b, III, hist. w kl. II a, II b, geogr. w kl. II a, II b, III; tygodniowo godzin 24+6.
8. Litwin Walenty, ks., prof., uczył rel. rz. kat. w kl. I a, I b, IIa, IIb, III—VII pracy ręcz. w kl. (IV—VI nadob.); tyg. g. 20.
9. Ostrowski Wiktor, prof., opiekun kl. VI, zawiadowca bibl. franc. dla uczniów, uczył jęz. polsk. w kl. VI, jęz. franc. w kl. II, IV—VII, (III nadob.); tyg. godz. 22+6.
10. Sędzimir Jan, prof., opiekun kl. II b, zawiadowca gabinetu przyrod., uczył przyrod. w kl. I a, I b, II a, II b, III, V—VII; tygod. godz. 25+8.

11. **Steczko Józef**, prof., opiekun kl. III, zawiadowca gabinetu fiz. i chem., uczył fiz. w kl. II a, III, IV, VI, VII, chem. w kl. IV, V, VI; tyg. godz. 27+8.
12. **Streifer Berisch**, prof., opiekun kl. I a, uczył mat. w kl. I a, I b, II a, II b, III, fiz. w kl. II b; tyg. godz. 27+6.
13. **Tenczarowski Tadeusz**, prof., opiekun kl. IV, zawiadowca gabinetu geom. wykr., uczył mat. w kl. IV, geom. wykr. w kl. IV—VII; tyg. godz. 14+6,
14. **Skarbowski Kazimierz**, nauczyciel gimnastyki, uczył gimn. w kl. I a, I b, II a, II b, III—VII; tyg. godz. 18.

D) Nauczyciele kontraktowi.

1. **Gąsiewicz Jan**, majster szewski, uczył pracy ręcznej w kl. II a, II b; tyg. godz. 4.
2. **Hoffmann Franciszek**, majster introligatorski, uczył pracy ręcz. w kl. I a, I b; tyg. godz. 2.
3. **Korczyńska Franciszka**, nauczycielka śpiewu, uczyła śpiewu w kl. I a, I b, II a, II b, III, (IV—VII nadob.); t. g. 11.
4. **Paryziński Jan**, majster krawiecki, uczył pracy ręcznej w kl. I a, I b; tyg. godz. 4.
5. **Seidenwerg Izydor**, nauczyciel etatowy szkoły powszechnej (wydziałowej), uczył. rel. mojż. w kl. I—VII; tyg. godz. 6.

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskim w ciągu roku szk. 1920/21.

Ubyli:

1. **Franciszek Gartner**, prof.. zmarł 29/7 1920.
2. **Manasterski Jarosław**, prof. przydzielony do służby w II szkole realnej we Lwowie rozp. K. O. S. L. z d. 16/3 1921 l. 4130/IV.

Przybyli:

1. **Kultys Zdzisław**, j. w. przydzielony do tut. zakładu z gimn. VI. we Lwowie rozp. b. R. S. K. z 16/12 1920 l. 22857/IV.
2. **Sędzimir Jan** j. w. przeniesiony do tutejszego zakładu z I szkoły realnej w Krakowie rozp. b. R. S. K. z 4/9 1920 l. 17155/IV.
3. **Tenczarowski Tadeusz**, j. w. przeniesiony do tut. zakładu z gimnazjum w Jarosławiu rozp. b. R. S. K. z 7/10 1920 l. 19317/IV.
4. **Nauczyciele kontraktowi wymienieni pod D) przyjęci** rozp. K. O. S. L. z 6/3 1921 l. 3705/IV i z 30/3 1921 l. 5788/IV.

III. Pomieszczenie zakładu i służba

z końcem roku szk. 1920/21.

Zakład mieści się w jednym budynku będącym własnością państwa. Znajduje się w nim mieszkanie dla dyrektora i dla jednego sługi szkolnego; sali gimnastycznej i boiska niema.

Słudzy stali: Brzeziński Wincenty, IV stopień płacy

Ciasnocha Wojciech, V „

Komenda Feliks, IV „

IV. Nauka.

Z powodu wypadków wojennych Składnica sanftarna VI. armji zajęła budynek szkolny d. 18 sierpnia 1920 i opuściła go d. 18 listopada; wskutek tego nauka rozpoczęła się dopiero d. 22 listopada 1920 i odbywała się bez przerwy do d. 28 czerwca 1921. Pierwsze półrocze trwało od 22 listopada do końca lutego, drugie od 1. marca do 28 czerwca 1921.

Zakład jest w stadjum przekształcania się na gimnazjum matematyczno-przyrodnicze, to też nauka odbywała się w pierwszych trzech klasach według programu matem.-przyrod., w dalszych według programu dawnej szkoły realnej.

Języka ruskiego jako przedmiotu względnie obowiązkowego uczono w 2 oddziałach. Do pierwszego oddziału należeli uczniowie klas I—III i pobierali naukę w 3 godzinach tygodniowo, do drugiego oddziału należeli uczniowie klas IV—VI i pobierali naukę w 2 godzinach tygodniowo. Byli to uczniowie przeważnie obrządku grecko-katolickiego.

Jako przedmiotów nadobowiązkowych uczyli się uczniowie kl. III języka francuskiego w 3 godzinach tygodniowo, uczniowie klas IV—VI śpiewu w jednym oddziale 2 godz. tygodniowo. i pracy ręcznej w jednym oddziale 2 godz. tygodniowo.

Z powodu braku światła nauka pracy ręcznej i śpiewu rozpoczęła się dopiero z początkiem 2 półrocza t. j. d. 1 marca.

Pomoce naukowe.

1. Biblioteka nauczycielska liczy 1050 książek w 1115 tomach.
2. „ uczniów „ 428 „ „ 511 „
3. „ podręczników szkolnych liczy 220 książek, 2 atlasy geogr., 5 atlasów do nauki historii polskiej, 6 planów miasta Jarosławia.

4. Gabinet geogr. hist. liczy: map zwykłych 58, map reliefowych 2, globusy 2, obrazów ściennych 205, obrazów do stereoskopu 80, atlasy 2, stereoskopy 4.

5. Gabinet przyrodniczy liczy: obrazów ściennych 259, modeli 81, preparatów suchych 342, preparatów spirytusowych 70, minerałów 440, zielnik 1, pudełek z owadami i modelami krzysztalów 3, mikroskop 1.

6. Gabinet fizyczny liczy: przyrządów 140, obrazy ścienne 2, przyborów 16, zapas rurek szklanych.

7. Gabinet chemiczny liczy: słoików z chemikaljami 525, minerałów 28, przyrządów 14, drobnych przyborów 154, obraz ścienny 1, węża gumowego 50 dkg.

8. Gabinet geometrii wykr. liczy: atlasów 7, modeli 80, przyborów 14.

9. Gabinet rysunków odr. liczy: modeli 337, obrazów 100.

10. Zbiór środków do nauki śpiewu liczy: śpiewników 5, pieśni 8, harmonjum 1.

11. Warsztat studencki liczy: warsztaty stolarskie 2, tokarnię do drzewa 1, kuźnię połowę 1, miech 1, wiertarkę do żelaza 1, kowadło 1, narzędzi 50.

V. Wychowanie.

Wprowadzenie instytucji opiekunów klas rozszerzyło działanie wychowawcze szkoły na rozwijanie uczuć etycznych, społecznych i patriotycznych u uczniów. W tym kierunku pracowało całe grono nauczycielskie w ciągu nauki, przygodnie, przy każdej sposobności a opiekunowie klas w szczególności zajmowali się poza lekcjami szkolnymi urabianiem moralnem młodzieży.

Gminę szkolną wprowadzono jedynie w jednej klasie, w której okazała się tego potrzeba.

Zakład brał udział we wszystkich uroczystościach i obchodach narodowych, w nabożeństwach uroczystych okolicznościowych, jakoteż w nabożeństwach urządzonych ku uczczeniu pamięci zmarłych profesorów i uczniów zakładu.

Opiekunowie klas odbywali z uczniami wycieczki, nadto uczniowie zawiązali „Czytelnię“ pod kierunkiem prof. Jana Sędzimira i zbierali się w niej co sobota, inni utworzyli orkiestrę i urządzali ćwiczenia orkiestralne pod batutą ucznia kl. VII Adolfa Fussteiga — krzewiąc w ten sposób między sobą uczucia towarzyskie i sposobiąc się do przyszłej pracy obywatelskiej.

Ponieważ nauka gimnastyki jest obowiązkową, przeto wychowanie fizyczne było prowadzone systematycznie przez nauczyciela Kazimierza Skarbowskiego. Ten sam nauczyciel był kierownikiem drużyny harcerskiej, składającej się z 36 uczniów tut. zakładu, z którą brał udział tak w wycieczkach harcerskich, jakoteż w obchodach i uroczystościach narodowych, przezco przyczyniał się do podniesienia wychowania fizycznego i obywatelskiego u uczniów, którzy do drużyny harcerskiej należeli.

Że praca nad rozwojem obywatelsko narodowego poczucia nie poszła na marne, świadczy ta okoliczność, iż na rzecz Obrony Kresów zachodnich uczniowie złożyli 30489 Mkp. Przy tej sposobności zaznacza się, że składka na ten sam cel członków Grona nauczycielskiego wynosiła 12600 Mkp.

Uczniowie klas I—III pobierali naukę pracy ręcznej obowiązkowo stosownie do planu gimnazjum matematyczno-przyrodniczego. O nauce pracy ręcznej uczniów klas IV—VII wspomniano w ust. IV.

Bursa polska im. Kopernika istniejąca ofiarnością Towarzystwa Bursy polskiej, na czele którego stoi Dr. Julian Trzaskowski utrzymywała 10 uczniów tut. zakładu.

VI. Statystyka uczniów z końcem roku szk. 1920/21.

	W K L A S I E									
	I a	I b	II a	II b	III	IV	V	VI	VII	Razem
1. Liczba uczniów.										
Wpisanych na r. szk. 1920/21	32 ²	32	27	26	40 ¹	40	15 ¹	14	10 ¹	236 ⁶
Ubyło w ciągu " "	2	—	—	—	0 ¹	—	1	—	1	4 ¹
Pozostało z końcem r. szk. 1920/21	30 ²	32	27	26	40	40	14 ¹	14	9 ¹	232 ⁴
2. Religia.										
Katolicka obrz. łaciń.	23 ²	26	19	18	35	35	10 ¹	10	6	182 ³
" greck.	7	—	7	—	3	2	2	1	2 ¹	24 ¹
Ewangelicko (aug.)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Mojżeszowa	—	6	—	8	2	3	2	3	1	25
3. Narodowość.										
Polska	25 ²	32	24	26	37	39	13 ¹	14	7	217 ³
Ruska	5	—	3	—	3	1	1	—	2 ¹	15 ¹

	W K L A S I E									
	I a	I b	II a	II b	III	IV	V	VI	VI	Razem
4. Wynik klasyfikacji z końcem roku szk. 1920/21.										
Chlubnie uzdolnieni	—	3	2	3	5	3	3	2	1	22
Uzdolnieni	22	19	22	21	28	28	9 ¹	9	8 ¹	166 ²
Przeznaczeni do egz' popr. lub uzup.	5 ²	7	1	—	7	4	2	3	—	29 ²
Nieuzdolnieni	3	3	2	2	—	5	—	—	—	15
6. Miejsce zamiesz. rodziców.										
W siedzibie zakładu	17 ²	19	16	21	26	25	7 ¹	10	6	147 ³
W powiecie, w którym jest zakład	7	9	7	4	6	10	3	1	2 ¹	49 ¹
W innych powiatach Polski	6	4	3	1	7	5	4	3	1	34
Zagranicą	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
6. Zatrudnienie rodziców.										
Rolnicy ziemianie	0 ¹	—	2	—	1	—	—	—	—	3 ¹
„ włościanie	2 ¹	2	4	1	4	1	2	—	2	18 ¹
Samoistni przemysłowcy	1	1	1	4	—	2	2 ¹	1	—	12 ¹
„ rzemieślnicy	8	4	3	—	7	6	—	2	3	33
„ kupcy	1	4	1	5	2	3	3	3	2	24
Pracownicy rolni	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
„ przemysłowi i rękodziel.	1	3	1	—	2	1	1	—	—	9
„ handlowi	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Wolne zawody umysł. (duchowni, lekarze, adwokaci i t. p.)	—	1	—	1	1	1	—	—	—	4
Wojskowi czynni	1	—	1	—	2	1	1	—	—	6
Urzędnicy państw. samorząd., pryw.	5	9	5	9	11	18	3	7	2	69
Niżsi funk. państw., samorząd., pryw.	9	6	9	5	4	6	2	1	0 ¹	42 ¹
Emeryci	2	1	—	—	5	1	—	—	—	9
Właściciele realności miejsk. . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

VII. Statystyka egzaminów dojrzałości w roku szk. 1920/21.

Złożyli egzamin dojrzałości :

IMIĘ I NAZWISKO	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	re- ligja
a) w terminie zimowym d. 8 marca 1920.			
Bilińska Stefania Marja pryw. . . .	25/12 1602	Lubaczów	rz. kat.

IMIĘ I NAZWISKO	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	re-ligia
b) W terminie letnim dnia 2 lipca 1921.			
Bakała Michał (celuj.) publ.	20/7 1902	Jarosław	gr. kat.
Fussteig Adolf publ.	13/6 1899	"	moż.
Doskowski Marjan Józef Jan ekster.	21/6 1902	Kraków	rz. kat.
Hatała Anatol pryw.	1/3 1895	Kopań	gr. kat.
Kowalski Czesław Franciszek publ. .	7/7 1902	Nowa wieś	rz. kat.
Markowski Tadeusz Józef (cel.) publ.	20/3 1902	Zmysłówka	" "
Polz Otto Jan publ.	2/3 1901	Jarosław	" "
Preizner Władysław Wiktor publ. .	23/7 1903	Sieniawa	" "
Ślędziński Kazimierz Franc. publ. .	29/1 1902	Stanisławów	" "
Sroczyński Bronisław Tadeusz publ.	13/7 1902	Wielkie Oczy	" "
Werbeneć Jan publ.	16/7 1900	Jarosław	gr. kat.
Nikogo nie reprobowano.			

Tematy wypracowań piśmiennych w terminie letnim:

1) Polski do wyboru: a) Wyjaśnić kulturalny związek Polski z Zachodem. b) Znaczenie powstania listopadowego w dziejach Polski porobiorowej. c) Środki komunikacyjne i ich znaczenie w cywilizacji dzisiejszej.

2) Niemiecki: Przetłómaczyć z książki: „Czytania polskie dla klasy II“ Reitera str. 76 ustęp: „Życie szkolne w dawnych czasach“.

3) Francuski: Przetłómaczyć z „La France“ II str. 32 ustęp: „Les grands jours du College de France“.

4. Z geometrii wykreślnej: a) Znaleźć proste przechodzące przez dany punkt i przecinające daną prostą pod danym kątem. b) Wyznaczyć cięć prostej na czworobocian umiarowy ostrosłup. c) Znaleźć kule styczne do danej kuli w jej punkcie A, oraz styczne do płaszczyzny pionowej rzutów.

Egzamina ustne odbyły się pod przewodnictwem dyrektora zakładu Dra Jana Ralskiego.

VIII. Wykaz uczniów w r. szk. 1920/21.

Uczniowie wymienieni pod a) otrzymali promocję do klasy wyższej (chlubnie uzdolnieni drukiem odmiennym), pod b) nieklasyfikowani i ci, którzy wystąpili lub zmarli, pod c) przeznaczeni do egzaminu poprawc. lub uzupeł., pod d) nieuzdolnieni.

Klasa I a (34).

a) Armatys Stanisław	Sidorko Adolf
Czura Witold	Szwarc Ludwik
Dupel Tadeusz	Werbeneć Aleksander
Dziumowicz Zbigniew	Wiprzycki Wacław
Franc Leon	Żurawski Mieczysław
Gąsior Władysław	b) Buryło Mieczysław wyst. 1. III 1921
Koba Jan	Deszert Kazimierz wyst. 22. XI. 1920
Koba Józef	c) Buryło Kazimierz pryw. (geogr.)
Kuźniarowski Stanisław	Dyndowicz Zbigniew pryw. (geogr.)
Lachowski Stanisław	Kozłowicz Eugenjusz (j. polski)
Łojek Mieczysław	Krokos Jan (j. polski)
Maskowicz Władysław	Malinowski Tadeusz (geogr.)
Milli Stanisław	Pająk Rudolf (j. polski)
Osidacz Mirosław	Sroka Leon (geogr.)
Pająk Antoni	d) Draganik Franciszek
Piszczek Ludomił	Gebhardt Adam
Schmidt Franciszek	Pawulski Henryk

Klasa I b. (32).

a) Baran Zenon	Salik Juljan
Beer Juljusz	Sprung Mojżesz
Doroba Michał	Tomaszewski Marjan
Feuer Markus	Węgrzyn Władysław
Koczorowski Stefan	Wojnarowski Roman
Komenda Kazimierz	Wyscher Dawid
Korczyński Janisław	c) Balcer Bolesław (j. polski)
Kotzian Bolesław	Baumgarten Leon (j. polski)
Krall Antoni	Dziurkiewicz Stanisław (geogr.)
Kunzek Włodzimierz	Gollas Marjan (j. polski)
Kwaśnicki Władysław	Gollas Władysław (j. polski)
Lis Antoni	Podłaha Albin (geogr.)
Leśniewski Józef	Szufel Roman (geogr.)
Obszarny Jan	d) Alexander Władysław
Pawłów Władysław	Armhaus Salomon
Pels Franciszek	Jaremko Stanisław

Klasa II a (27).

a) Bojto Mieczysław	Machała Jan
Duda Stanisław	Majlich Zenon
Duda Tomasz	Matyaszek Józef
Farfał Rudolf	Meinhart Ziemisław
Górski Marjan	Śliwiński Tadeusz
Hess Oskar	Steinbach Władysław
Hoffmann Kazimierz	Szczekot Henryk
Janicki Edward	Wojnarowski Bolesław
Karpiak Józef	Wołoszyński Dymitr
Kopacz Tadeusz	Zieleniak Michał
Koziara Mieczysław	c) Socha Julian (j. pols.)
Kradyna Adam	d) Brun Adam
Lachman Stanisław	Krogulecki Stefan
Liśkiewicz Julian	

Klasa II b. (26).

a) Czternastek Julian	Motyka Bolesław
Dąbrowski Kazimierz	Pelc Edmund
Dzierżyński Zbigniew	Romankiewicz Zygmunt
Eichenwald Abraham starszy	Silbermann Maksymiljan
Eichenwald Abraham młodszy	Sklarczyk Julian
Feuer Benno	Stahl Maksymiljan
Grossman Hersch	Szajowski Józef
Herman Marjan	Szufel Zdzisław
Kossowski Tadeusz	Weintraub Israel
Królikowski Emiljan	Wiatr Józef
Lasek Wincenty	Zawitkowski Kazimierz
Lisowski Konstanty	d) Migocki Roman
Majewski Stanisław	Triller Salomon

Klasa III. (41).

a) Chruszcz Mieczysław	Ludmer Zygmunt
Dub Konstanty	Małek Józef
Ekiert Eugenjusz	Mizerski Witold
Fedorowicz Adolf	Piekarz Marjan
Feldmaus Benjamin	Pióro Michał
Gawlikowski Karol	Płoskoń Zbigniew
Grabowski Jan	Pohorecki Stanisław
Gwóźdź Bronisław	Przybylski Jerzy
Haupt Jerzy	Schwarz Klaudjusz
Hólak Emil	Skawiński Władysław
Koreleski Juljusz	Sroka Franciszek
Leśniewski Marjan	Stonoszek Józef
Lewicki Leopold	Szajowski Jan
Litwin Stanisław	Szczudłowski Tadeusz

- Tabaczyński Ludwik
Wawrzczyk Tadeusz
Zakrzewski Mirosław
Zeleniak Michał
Żubicki Władysław
- b) Bojto Marjan pryw.
- c) Brzyski Leon (hist.)
Cieszanowski Otto (hist.)
Gruszka Kazimierz „
Hoffman Wilhelm „
Knobloch Tadeusz (j. polski)
Piekarz Czesław (hist.)
Popik Franciszek (hist.)

Klasa IV (40).

- a) Boczkaj Tadeusz
Brillant Maksymiljan
Chudy Władysław
Gałuszak Antoni
Gan Walerjan
Gąsiorowski Aleksander
Gryziecki Kazimierz
Guzdek Marjan
Hawrysz Włodzimierz
Haupt Zygmunt
Helfer Samson
Kałymon Jan
Kaniak Adam
Kosiba Tadeusz
Kowalski Feliks
Kunzek Ludwik
Michalewski Tadeusz
Motowidło Antoni
Niewiadomski Tadeusz
Nycz Leon
- Rudeński Jan
Schöp Gustaw
Sidorko Roman
Sierżęga Władysław
Sołtys Rudolf
Steczko Józef
Szarzyński Jan
Szepczyński Włodzimierz
Turnau Józef
Walla Marjan
Weininger Zygmunt
- c) Kearney Stefan (hist.)
Lorenc Bronisław (fiz.)
Matzner Bolesław (chem.)
Werchoń Marjan (hist.)
- d) Bobola Kazimierz
Ciszewski Witold
Gregor Jan
Kamiński Kazimierz
Kearney Stanisław

Klasa V. (16).

- a) Brillant Karol
Chruszcz Alfred
Drażny Bronisław
Kochmański Bronisław
Kuszczak Jan
Łoś Eugenjusz
Łoziński Michał
Matula Eugenjusz
- Matyaszek Tadeusz**
Pawulski Tadeusz
Rejent Lndwik
Soszyński Ignacy (pryw.)
Spigel Leon
- b) Ladyr Władysław (wyst. 3 II 1921)
- c) Ciszewski Roman (franc.)
Kozłowicz Włodzimierz (j. polski)

Klasa VI. (14).

- a) Barański Mieczysław
Beer Tadeusz
Gustowicz Marjan
Kratz Romer
Lachmann Ryszard
Markowski Jerzy
Orbach Jonasz
- Pszona Feliks
Ralski Sławomir
Stechler Alfred
Steczko Edward
- c) Bzduń Stanisław (mat.)
Flisowski Leszek
Tarnawski Roman

Klasa VII. (11)

- a) **Bakała Michał** Polz Otto
Fussteig Adolf Preizner Władystaw*)
Hatała Anatol (pryw.) Śledziński Kazimierz*)
Kowalski Czesław*) Sroczyński Bronisław*)
Markowski Tadeusz*) Werbeneć Jan
- b) Wajdowicz Edmund*)

*) Wstąpił jako ochotnik do służby wojskowej w czasie najazdu bolszewickiego w lipcu 1920.

IX. Informacje na r. szk. 1921/22.

Od 1 września 1921 zakład będzie mieć tytuł: „Gimnazjum II w Jarosławiu“.

Wpisy i egzamina wstępne do wszystkich klas odbywają się z reguły w niesiącu czerwcu przed głównymi ferjami, na początku zaś roku szkolnego wyjątkowo, w przypadku spóźnienia usprawiedliwionego ważnym powodem. Dopuszczanie z ważnych powodów do egzaminów wstępnych w ciągu roku szkolnego zależy jużto od uchwały Grona nauczycielskiego, jużteż od decyzji Kuratorjum O. S. L.

Reprobowani przy egzaminach wstępnych do którejkolwiek klasy mogą przystąpić do ponownego egzaminu wstępnego do tej samej klasy dopiero na następną rok szkolny.

Kandydat pragnący wstąpić do którejkolwiek klasy (n. p. IV) winien zdać egzamin wstępny z materiału naukowego wszystkich klas poprzednich (I—III). Uczniowie szkół prywatnych jakoteż uczniowie szkół publicznych po co najmniej rocznej przerwie w uczęszczaniu do szkoły z reguły muszą składać egzamin wstępny.

Wolni są od egzaminu wstępnego uczniowie przechodzący z jednej szkoły państwowej średniej do innej tego samego typu, przy zmianie zaś typu składa się egzamin uzupełniający z przedmiotów nie uczonych w szkole, z której uczeń się przenosi.

Do klasy pierwszej przyjmować się będzie młodzież, która w danym roku kalendarzowym kończy lat $9\frac{1}{2}$ a nie przekracza lat 12, do klas wyższych odpowiednio starszą.

Jeżeli w klasach są wolne miejsca, można przyjmować uczniów starszych, nie więcej jednak niż o dwa lata.

Na prywatystów można przyjmować uczniów bez ograniczenia wieku.

Opłaty szkolne.

Wpisowe wynosi 15 Mkp. niezależnie od klasy.

Taksa za egzamin wstępny 20 Mkp.

Opłaty egzaminowe przy egzaminach wstępnych :

a) do klasy pierwszej 10 Mkp. od uczniów publ., 15 Mkp. od prywatnych.

b) do kl. II—VII 35 Mkp. za okres jednego roku a 14 Mkp. za każdy dalszy rok.

c) przy egzaminach prywatnych 40 Mkp. za półrocze.

d) „ „ nadzwyczajnych dla oznaczonych celów jak ad b),

e) przy egzaminach dojrzałości uczniów publicznych i prywatnych 40 Mkp., eksternistów 100 Mkp.

Taks i opłat egzaminowych nie zwraca się.

Wszyscy uczniowie składają przy wpisie corocznie kwotę 10 Mkp. na fundusz środków naukowych, 5 Mkp. na fundusz gier i zabaw i dobrowolny datek na fundusz ubogich uczniów.

Czesne za naukę wynosi dla uczniów klas I—IV półrocznie 180 Mkp., dla innych 300 Mkp., płatne najpóźniej do 15 października względnie 15 marca.

Od czesnego mogą być uwolnieni uczniowie, którzy

a) zachowywali się przynajmniej dobrze,

b) uzyskali w świadectwie szkolnem z ostatniego półrocza przynajmniej stopień „dostateczny“ ze wszystkich przedmiotów,

c) wykażą niezamożność rodziców świadectwem należycie wypełnionem na specjalnym druku, potwierdzonym przez właściwą władzę duchowną i Urząd gminny, względnie Starostwo.

Podania o uwolnienie należy wnosić do Dyrekcji w nieprzekraczalnych terminach : 15 października i 15 marca.

Dzieci nauczycieli wszelkich kategorii szkół publicznych i prywatnych z prawem publiczności i funkcjonariuszów podległych Ministerstwu W. R. i O. P., wojskowych polskich do stopnia kapitana włącznie, czynnych, poległych lub zmarłych w czynnej służbie, jakoteż uczniowie, którzy sami uczynili za- dość powinności wojskowej lub są w czynnej służbie, wolni są od czesnego bez wnoszenia osobnych podań, o ile czynią za- dość warunkom uwolnienia.

Egzamin wstępny do kl. I. obejmuje :

a) z religji : Wiadomości ze szkół powszechnych czteroklasowych. Jeżeli uczeń ma w świadectwie postęp przynajmniej dobry, może być uwolniony od egzaminu z religji.

b) z j. polskiego: Poprawne napisanie dyktatu ; umiejętność czytania wyraźnego, płynnego i poprawnego z uwydatnieniem znaków pisarskich; zdolność opowiedzenia poprawnego i ze zrozumieniem treści przeczytanego ustępu, oraz swobodnego odpowiadania na pytania z życia codziennego i najbliższego otoczenia; znajomość głównych części mowy: rzeczownika, przymiotnika, zaimka, czasownika i przysłówka.

c) z rachunków: Pisanie liczb do miliona włącznie; cztery działania liczbami całkowitemi do tysiąca włącznie; bezwzględna biegłość w tabliczce mnożenia; znajomość miar czasu, miar metrycznych i monet.

Kandydat chcący składać egzamin wstępny ma się zgłosić osobiście w towarzystwie ojca, matki lub opiekuna i przedłożyć podanie, do którego mają być dołączone: a) metryka urodzenia, b) świadectwo szkolne, c) świadectwo powtórnie szczepionej ospy, d) świadectwa moralności ucznia powyżej lat 14, e) świadectwo tożsamości osoby z fotografią, f) karta wpisowa.

W podaniu ma być wyrażone, że kandydat nie składał egzaminu do tej samej klasy na ten sam rok szkolny w innym zakładzie z wynikiem ujemnym.

Uczeń przychodzący z innego państwowego zakładu tej samej kategorii ma się zgłosić osobiście w towarzystwie ojca, matki lub opiekuna i przedłożyć podanie, do którego mają być dołączone: a) metryka urodzenia, b) świadectwo odejścia, c) dowód uwolnienia od chesnego, d) świadectwo powtórnie szczepionej ospy, e) karta wpisowa.

Stemplowanie podań: Podania o przyjęcie ucznia do zakładu, o zwolnienie od nauki gimnastyki, śpiewu lub od rozpoczętej już nauki przedmiotu nadobowiązkowego, o zwolnienie od uczęszczania na nabożeństwa niedzielne, o dopuszczenie do egzaminu, o wygotowanie lub doręczenie świadectwa lub duplikat, wszelkie rekursy podlegają opłacie stemplowej 10 Mkp. od pierwszego arkusza, 5 Mkp. od każdego następnego. Załączniki wymienionych podań podlegają opłacie stemplowej po 2 Mkp. od arkusza. Wolne są od należytości stemplowej świadectwa

lekarskie, świadectwa ubóstwa, podanie o uwolnienie od czesnego i podanie o nadanie stypendjum.

Świadectwa szkolne podlegają opłacie 40 f., świadectwa dojrzałości i absolutorja 10 Mkp., duplikaty świadectwa 1 Mk. 40 f. Wszelkie innego rodzaju poświadczenia i świadectwa podlegają opłacie stemplowej 10 Mkp.

Uczniowie zamiejscowi mogą mieszkać na stacjach wybranych przez rodziców, o ile Dyrekcja w razie potrzeby nie zażąda zmiany stacji. Osoby przyjmujące ucznia na stancję biorą na siebie odpowiedzialność za dobry kierunek jego, wychowania w duchu religijnym i moralnym, za jego pilność i zdrowie. Nadzór domowy ma czuwać nad tem, aby uczeń nie opuszczał lekkomyślnie szkoły — w razie nieobecności ucznia w szkole ma bezzwłocznie zawiadomić gospodarza klasy lub dyrektora zakładu o przyczynie nieobecności ucznia. Jeżeli uczeń przez 8 dni nie przychodzi do szkoły a o przyczynie nieobecności nie zawiadomi; będzie wykreślony z katalogu.

Nadzór domowy winien czuwać, aby uczniowie nie wążsali się po ulicach, zwłaszcza w godzinach nocnych i wieczornych i aby unikali niewłaściwego lub szkodliwego dla nich towarzystwa.

Nadzór domowy winien porozumiewać się z nauczycielami zakładu co do postępu i zachowania się uczniów w niedziele przez Dyrekcję na początku każdego półrocza wyznaczone.

O każdym wypadku choroby zakaźnej czy to ucznia czy kogoś z członków rodziny winien nadzór domowy donieść bezzwłocznie miejskiej władzy sanitarnej.

Dyrektorowi i każdemu profesorowi zakładu przysługuje prawo zwiedzania mieszkań uczniów w każdym czasie. Odpowiedzialny nadzorca winien im udzielać wszelkich wyjaśnień.

Egzamina poprawcze odbędą się dnia 31 sierpnia.

Rok szkolny 1921/22 rozpocznie się d. 1-go września.

Dr. Jan Ralski
dyrektor.

